

KANTTI – NUORTEN
KANSALLISTEATTERI ESITTÄÄ

ANNE F

SATU LINNAPUOMIN SOVITUS TEOKSESTA
ANNE FRANKIN PÄIVÄKIRJA
OTTO H. FRANK JA MIRJAM PRESSLER

KANSALLISTEATTERI

Anne F

Tehtävät on laatinut äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Katri Karvonen Helsingin normaalilyseosta.

ENNEN NÄYTELMÄN KATSOMISTA

Päiväkirjamerkintöjä

1. Kirjoita kolme päiväkirjamerkintää:
  - a. juuri ennen koronan alkuun sijoittuva,
  - b. koronakevään pahimpaan sulkuvaiheeseen sijoittuva ja
  - c. tähän syksyyn sijoittuva.
2. Lukekaa toistenne päiväkirjamerkintöjä 3–4 hengen ryhmissä.
3. Valitkaa merkinnöistä yksi, josta suunnittelette pienen näytelmän.
4. Esittäkää näytelmät koko ryhmälle.
5. Keskustelkaa:
  - a. Mikä eristyksissä elämisessä on ikävää? Miksi?
  - b. Onko eristyksessä hyviä puolia? Millaisia?
  - c. Mitä eristyksissä elämisestä on seurannut?

Ajatuksia vapaudesta

1. Jakakaa jokaiselle paperi.
2. Jokainen kirjoittaa paperille ajatuksen, jonka sana *vapaus* herättää.
3. Kerätkää paperit talteen.

Tiedonhakua

1. Jakakaa pareille seuraavat tiedonhakutehtävät:
  - a. Miten Hollanti oli valmistautunut toiseen maailmansotaan?
  - b. Mitä Hollannille tapahtui toisessa maailmansodassa?
  - c. Mitä Hollannin juutalaisille tapahtui toisen maailman sodan aikana?
  - d. Miten Hollannin vastarintaliike toimi toisen maailmansodan aikana?
  - e. Kuka on Otto Frank ja miten hän aikoi pelastaa perheensä?
  - f. Kuka on Anne Frank ja miksi hän on kuuluisa?
  - g. Mitä Frankien perheelle tapahtui toisessa maailmansodassa?
  - h. Miten Anne Frankin tarinaa tehdään tunnetuksi uusille sukupolville?
2. Esitelkää tiedonhakunne tulokset koko ryhmälle.
3. Pohtikaa yhdessä, miksi historian tapahtumista ja surullisistakin ihmiskohtaloista on tärkeä tietää.

TARKKAILUTEHTÄVÄT

Jakakaa ryhmänne jäsenille seuraavat tarkkailutehtävät. Kirjoita heti esityksen jälkeen muis-tiinpanot omasta tarkkailutehtävästäsi.

Juoni

Miten näytelmä alkaa?

Mitkä ovat näytelmän tärkeimmät tapahtumat?

Mikä on esityksen huippukohta eli jännittävin tapahtuma?

Miten esitys päättyy?

Päähenkilö

Kuka on esityksen päähenkilö?

Mikä hänelle on tärkeää?

Mistä hän ei pidä?

Miten hän suhtautuu näytelmän tapahtumiin?

Miten hän suhtautuu muihin näytelmän henkilöihin?

Sivuhenkilöt

Keitä sivuhenkilöitä näytelmässä on?

Miten sivuhenkilöt suhtautuvat näytelmän päähenkilöön?

Miten sivuhenkilöt suhtautuvat toisiinsa?

Lavastus ja puvustus

Mitä lavasteita näytelmässä on?

Miten henkilöt on puettu?

Mitä lavasteet kertovat näytelmän tapahtumapaikasta ja -ajasta?

Mitä puvut kertovat henkilöistä?

Valot ja äänet

Miten näyttämö on valaistu?

Mitä ääniä esityksen aikana kuuluu?

Miten valaistus vaikuttaa näytelmän tunnelmaan?

Miten äänet vaikuttavat katsojaan?

Musiikkinumerot

Missä kohdissa näytelmää tanssitaan ja lauletaan?

Millaista tunnelmaa tanssinumerot luovat?

Millaista tunnelmaa laulut luovat?

Mitä laulut kertovat henkilöistä, jotka esittävät ne?

Tunteet ja tunnelmat

Mitä tunteita näytelmän henkilöt tuntevat?

Mitä tunteita katsoja kokee?

Miten tunnelmat muuttuvat esityksen aikana?

Miten tunnelman muutos saadaan aikaan?

ESITYKSEN JÄLKEEN

Katsomiskokemus

1. Arpokaa ryhmän jäsenille seuraavat tehtävät:
Nimeä näytelmän koskettavin kohtaus. Perustele valintasi.
Nimeä näytelmän jännittävin kohtaus. Perustele valintasi.
Nimeä näytelmän hauskin kohtaus. Perustele valintasi.
Nimeä näytelmän oudoin kohtaus. Perustele valintasi.
Nimeä näytelmän surullisin kohtaus. Perustele valintasi.
Nimeä näytelmän tärkein kohtaus. Perustele valintasi.
2. Jakaantukaa ryhmiin siten, että saman tehtävän saaneet ovat samassa ryhmässä.
3. Kertokaa toisillenne, mitkä kohtaukset valitsitte sekä perustelunne.
4. Valitkaa kohtaus, jonka kerrotte perusteluineen koko ryhmälle.

Tarkkailutehtävien purku

1. Jakaantukaa ryhmiin siten, että samaa asiaa tarkkailleet ovat samassa ryhmässä.
2. Keskustelkaa ryhmissä tekemistänne havainnoista.
3. Valitkaa ryhmästänne yksi, joka kertoo keskustelunne tärkeimmät asiat koko ryhmälle.

Ajatuksia vapaudesta näytelmän jälkeen

1. Jakakaa vapautta käsittelevät paperit siten, että jokainen saa oman paperinsa.
2. Jakaantukaa 3–4 hengen ryhmiin.
3. Keskustelkaa, mitä olette ajatelleet vapaudesta ennen näytelmän näkemistä.
4. Analysoikaa, mitä Anne F. -näytelmä kertoo vapaudesta.
5. Pohtikaa, miten näytelmä on muuttanut ajatuksianne vapaudesta.

Tunnetiloja

1. Jakaantukaa 3–4 hengen ryhmiin.
2. Jakakaa ryhmille seuraavat tunteet:
pelko
turhautuminen
toivo
rakkaus
ilo
epätoivo
3. Valitkaa ryhmässänne 1–4 näytelmän henkilöä, jotka tuntevat ryhmänne saamaa tunnetta.

4. Valmistelkaa koko ryhmälle esitys, joka etenee seuraavasti.
  - a. Aloittakaa still-kuvalla, joka ilmentää ryhmänne tunnetta.
  - b. Valitsemanne näytelmän henkilö kertoo tai henkilöt kertovat vuorotellen, missä näytelmän tilanteissa on kokenut tunnetta. Puheenvuoron aluksi henkilö kertoo, kuka on.
  - c. Ryhmän esitys päättyy jälleen still-kuvaan.

Katkelma vrt. näytelmä

1. Jakakaa ryhmille seuraavat Anne Frankin päiväkirjan katkelmat:

Katkelma 1

”Saadaksemme taloon hiukan säilyvää ruokatavaraa sada säilykepurkkimme lisäksi ostimme 270 naulaa kuivattuja papuja ja herneitä. Kaikki ei ole vain meitä varten, myös toimiston henkilökunta on laskettu mukaan. Papu- ja hernesäkit riippuvat koukuissa pienessä eteisessämme suojaoven sisäpuolella. Raskaan painon takia säkeistä on jo revennyt pari saumaa. Päätimme silloin siirtää talvivarastomme ullakolle, ja Peter sai tehtäväkseen kantaa säkit ylös. Viisi kuudesta säkistä on jo päässyt ylös ja Peter oli parhaillaan noutamassa numero kuutosta, kun säkin alasauma repesi ja ruskeita papuja lensi sateena, ei vaan raekuurona ja rapisi alas portaita.”

Anne Frank. *Päiväkirja*. Anita Odé 2002 suom. Tammi. S. 85.

Katkelma 2

”Eilen iltapäivällä kysyin isän luvalla Dusselilta, sopisiko hänelle mitenkään (kysyin todella kohteliaasti), että minä voisin käyttää yhteistä pikku pöytäme iltapäivisin neljästä puoli kuuteen. Istun nyt sen ääressä joka päivä puoli kolmesta kello neljään sillä aikaa kun Dussel nukkuu, mutta muuten huone ja pöytä ovat minulta kiellettyä aluetta. Meidän yhteisessä olohuoneessamme on iltapäivisin liian ahdasta. Siellä ei voi tehdä työtä, ja sitä paitsi myös isä istuu mielellään iltapäivisin työskentelemässä kirjoituspöytänsä ääressä.”

Anne Frank. *Päiväkirja*. Anita Odé 2002 suom. Tammi. S. 140.

Katkelma 3

”Kaikki sanomalehdet ovat täynnä maihinnousua. Ne tekevät ihmiset hulluiksi kirjoittamalla: ”Jos englantilaiset nousevat maihin Hollannissa, Saksan viranomaiset tekevät kaikkensa puolustukseensa maata, tarvittaessa jopa aukaisevat sulut ja antavat maan joutua veden alle.” Lisäksi on julkaistu karttoja, joihin on merkitty veden alle joutuneet alueet. Koska myös suuri osa Amsterdamia joutuisi veden alle, ensimmäinen kysymyksemme kuului, mitä tekisimme, jos vesi nousisi metrin kaupungin kaduilla.”

Anne Frank. *Päiväkirja*. Anita Odé 2002 suom. Tammi. S. 227.

Katkelma 4

”Minun epäilyni osuikin oikeaan, varastossa oli meneillään murto. Melkein heti isä, van Daan ja Peter olivat alhaalla. Margot, äiti, rouva van Daan ja minä odotimme. Neljä pelokasta naista haluaa jutella, niin mekin, kunnes kuulimme alhaalta paukahduksen, minkä jälkeen kaikki oli

hiljaista, kellä löi neljännestä vaille kymmenen. Väri oli paennut kaikkien kasvoilta, mutta olimme yhä rauhallisia, vaikkakin peloissamme. Missä miehet viipyivät? Mikä isku se oli ollut? Ehkä he kamppailivat murtomiesten kanssa? Kukaan ei ajatellut mitään muuta, me odotimme.”
Anne Frank. *Päiväkirja*. Anita Odé 2002 suom. Tammi. S. 317.

Katkelma 5

”En pysty kuvailemaan sinulle tunnetta, joka silloin virtasi lävitseni. Kitty, olin liian onnellinen, ja hänkin oli, uskon sen.

Nousimme ylös puoli yhdeksältä. Peter laittoi voimisteluhousut jalkaan kävelläkseen hiljaa toiseen kerrokseen talon läpi, ja minä seisoin vieressä. Silloin liikahdin jotenkin, en tiedä kuinka, mutta ennen kuin lähdimme alas, hän suuteli minua hiuksille, puolittain vasemmalle poskelle, puolittain korvalle. Minä juoksin alas katsomatta taakseni, ja kaipaen jo nyt suunnattomasti tätä päivää.”

Anne Frank. *Päiväkirja*. Anita Odé 2002 suom. Tammi. S. 333.

2. Miten katkelma oli muutettu näytelmän muotoon?
3. Vertailekaa proosan ja draaman tapoja ilmaista, mitä tapahtuu, millaisia henkilöt ovat ja mitä he ajattelevat ja tuntevat.

Annen viimeinen päiväkirjamerkintä

1. Kirjoita Annen päiväkirjamerkintä, jonka hän olisi kirjoittanut keskitysleirillä vähän ennen kuolemaansa.
2. Lukekaa kirjoittamanne katkelmat koko ryhmälle.
3. Pohtikaa, mitä päiväkirja merkitsi Anne Frankille. mitä se merkitsee nykylukijalle.